

τοιαῦτα δὲ διαιροῦσιν, εἴτε εἰς ἓν καὶ ἐξ ἑνὸς ἀπειρα εἴτε εἰς πέρασ ἔχοντα στοιχεῖα διαιρούμενοι καὶ ἐκ τούτων συντιθέντες, ὁμοίως μὲν εἰάν ἓν μέρος τοῦτο τιθῶσι γιγνόμενον, ὁμοίως δὲ καὶ εἰάν ἅει, κατὰ πάντα ταῦτα λέγοιεν ἂν οὐδέν, εἴπερ μηδεμίᾳ ἐστι ξύμμιξις.

ΘΕΑΙ. Ὁρθῶς.

ΞΕ. Ἐπι τοίνυν ἂν αὐτοὶ πάντων καταγελασιότατα μετίοιεν τὸν λόγον οἱ μὴδὲν ἐῶντες κοινωνίᾳ παθήματος ἑτέρου θάτερον προσαγορεύειν.

C | ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Τῶ τε εἶναι που περὶ πάντα ἀναγκάζονται χρῆσθαι καὶ τῶ χωρὶς καὶ τῶ ἄλλων καὶ τῶ καθ' αὐτὸ καὶ μυθίοις ἑτέροις, ὧν ἀκρατεῖς ὄντες εἴργεσθαι καὶ μὴ συνάπτειν ἐν τοῖς λόγοις οὐκ ἄλλων δέονται τῶν ἐξελεγχόντων, ἀλλὰ τὸ λεγόμενον οἴκοθεν τὸν πολέμιον καὶ ἐναντιωσόμενον ἔχοντες, ἐνὶδὸς ὑποφθεγγόμενον ὥσπερ τὸν ἄτοπον Εὐρύκλεια περιφέροντες ἅει πορεύονται.

D | ΘΕΑΙ. Κομιδῆ λέγεις ὁμοίον τε καὶ ἀληθές.

ΞΕ. Τί δ', ἂν πάντα ἀλλήλοις ἐῶμεν δύναμιν ἔχειν ἐπικοινωνίας;

ΘΕΑΙ. Τοῦτο μὲν οἶός τε κἀγὼ διαλύειν.

ΞΕ. Πῶς;

ΘΕΑΙ. Ὅτι κίνησις τε αὐτῆ παντάπασιν ἴσταιτ' ἂν καὶ στάσις αὐτὴ πάλιν αὐτῆ κινεῖτο, εἴπερ ἐπιγιγνοίσθην ἐπ' ἀλλήλοιν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γέ που ταῖς μεγίσταις ἀνάγκαις ἀδύνατον, κίνησιν τε ἴσταισθαι καὶ στάσιν κινεῖσθαι;

75. Ἄν τὸ «ἓνα» δὲν μετέχει στὸ «ὄν» καὶ ἂν τὰ «πολλὰ» δὲν μετέχουσι στὸ «ὄν», οὔτε καίνοι, ποὺ παραδέχονται τὰ σύμπαντα γιὰ «ἓνα» οὔτε καίνοι, ποὺ τὰ παραδέχονται γιὰ «πολλὰ», ἔχουσι δίκιο.

76. Περισσότερο γαλοῖσι ἀπ' ὅλους γίνονται αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ποὺ δὲν ἐπιτρέπουσι ν' ἀποδώσουμε σ' ἓνα πράγμα ὁποιοδήποτε κατηγορούμενο, ποὺ δὲν εἶναι ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτὸς του, γιατί ἔτσι λέμε ταυτίζουμε δύο διαφορετικὰ «ὄντα». Καὶ ὁμοίως μεταχειρίζονται τὸ ρῆμα «εἶναι» γιὰ κάθε τι. Ἄν ποῦνε «ὁ ἄνθρωπος ἐστίν», συνδέουσι τὸν «ἄνθρωπο» μὲ τὸ «ὄν». Ἄν ποῦνε τὴ φράση «Πάν ἐστι καθ' αὐτὸ χωρὶς τῶν ἄλλων»

νε τὰ πάντα, εἴτε ἀνάγοντας ὄλα σ' «ἓνα» κι ἀπὸ τὸ «ἓνα» συνθέτοντας ἄπειρα, εἴτε χωρίζοντάς τα σὲ στοιχεῖα περατωμένα καὶ ἀπ' αὐτὰ συνθέτοντας, ἀδιάφορο ἂν παραδέχονται, πῶς αὐτὸ γίνεται διαδοχικὰ ἢ σὲ συνέχεια καὶ ταυτόχρονα, μ' ὄλες αὐτὲς τίς θεωρίες τους τίποτα δὲ λένε, ἂν δὲν ὑπάρχει κανένα τῶν «ὄντων» ἀνακάτωμα⁷⁵.

ΘΕΑΙ. Πολὺ σωστά.

ΞΕ. Ἐπ' ὄλους ὁμοῦ περισσότερο γελοιωδέστατοι θὰ γίνουνε στὴν ὁμιλία ἐκεῖνοι, ποὺ δὲν ἐπιτρέπουμε ν' ἀποδώσουμε σ' ἓνα πράμα ἓν ἄλλο κατηγορούμενο, ἐπειδὴ ἔτσι συμμετέχει σ' ἓν ἄλλο πράμα.

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΞΕ. Νά ! Ὅλοι αὐτοὶ ἀναγκάζονται βέβαια νὰ μεταχειρίζονται καὶ τὴ λέξη «εἶναι» γιὰ τὸ κάθε πράμα καὶ τὴ λέξη «χωριστὰ» καὶ τὸ «ἀπὸ τ' ἄλλα» καὶ τὸ «καθαυτὸ» καὶ ἄπειρ' ἄλλα⁷⁶. Ὅλ' αὐτὰ μὴ μπορώντας νὰ τ' ἀποφύγουν καὶ νὰ μὴν τὰ μεταχειρίζονται μέσα στὴν ὁμιλία τους, δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἔρθουν ἄλλοι νὰ τοὺς ἐπικρίνουν παρά, καθὼς λέει ὁ λόγος, ἔχουμε μέσα τους τὸν ὄχτρο, ποὺ θὰ τοὺς ἀντικρούσει καὶ περπατοῦν πάντα κουβαλώντας τον γιὰ νὰ μιλάει ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τους, ὅπως ὁ παράδοξος ἐκεῖνος Εὐρυκλῆς⁷⁷.

ΘΕΑΙ. Πολὺ ὠραία κι ἀληθινὰ τοὺς παρομοιάζεις.

ΞΕ. Καὶ τί θὰ συμβεῖ ἄραγε, ἂν ἀπεναντίας παραδεχτοῦμε πῶς ὄλα ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ ἐπικοινωνοῦν ἀναμεταξύ τους ;

ΘΕΑΙ. Αὐτὸ μοῦ φαίνεται, πῶς κι ἐγὼ μπορῶ νὰ τὸ ξεδιαλύω

ΞΕ. Πῶς ;

ΘΕΑΙ. Νά ! Πῶς δηλαδή κι ἡ ἴδια ἡ κίνηση θὰ στεκόταν ὄλως διόλου καὶ ἡ ἴδια ἡ στάση θὰ κινιόταν ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ἂν ἐπικοινωνοῦσαν ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη.

ΞΕ. Καὶ ὁμοῦ αὐτὸ βέβαια εἶναι τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο νὰ στέκεται ἡ κίνηση καὶ νὰ κινιέται ἡ στάση· δὲν εἶν' ἔτσι ;

λων», ποὺ διατυπώνει τὴ θεωρία τους, τὴν ἀναιροῦν ταυτόχρονα συσχετίζοντας τὸ «πᾶν» μὲ τὸ «ἔστι» μὲ τὸ «χωρὶς» μὲ τὸ «ἄλλων» καὶ μὲ τὸ «καθ' ἑαυτὸ». Ἴσως ἡ φράση αὐτὴ νὰ εἶναι παρμένη ἀπὸ κανένα σύγγραμμα τοῦ Ἀντιστένη. Καὶ γενικὰ ὁποιαδήποτε φράση κι ἂν ποῦν ἀναιροῦν τὸν ἑαυτὸ τους.

77. Ὁ Εὐρυκλῆς εἶταν ἓνας ἐγγαστρίμυθος. Πρὸβλ. Ἀριστοφάνη, «Σφήκες» 1017 - 1020.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΞΕ. Τὸ τρίτον δὴ μόνον λοιπόν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

Ε XXXVIII. ΞΕ. Καὶ μὴν ἔν γε | τι τούτων ἀναγκαῖον,
ἢ πάντα ἢ μηδὲν ἢ τὰ μὲν ἐθέλειν, τὰ δὲ μὴ συμμίγνυσθαι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ ;

ΞΕ. Καὶ μὴν τὰ γε δύο ἀδύνατον εὐρέσθαι.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Πᾶς ἄρα ὁ βουλόμενος ὀρθῶς ἀποκρίνεσθαι τὸ λοι-
πὸν τῶν τριῶν εἴσει.

ΘΕΑΙ. Κομιδῇ μὲν οὖν.

253 ΞΕ. Ὅτις δὴ τὰ μὲν ἐθέλει τοῦτο δεῖν, τὰ δ' οὐ, σχε-
δὸν οἷον τὰ γράμματα | πεπονθότ' ἂν εἴη. Καὶ γὰρ ἐκείνων
τὰ μὲν ἀναρμοστεῖ που πρὸς ἄλληλα, τὰ δὲ ξυναρμόντι.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ ;

ΞΕ. Τὰ δὲ γε φωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἷον
δεσμὸς διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἄνευ τινὸς αὐτῶν ἀδύ-
νατον ἀρμόντιν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον εἶτερον.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα γε.

ΞΕ. Πᾶς οὖν οἶδεν ὅποια ὅποιοις δυνατὰ κοινωνεῖν, ἢ
τέχνης δεῖ τῷ μέλλοντι δεῖν ἰκανῶς αὐτά ;

ΘΕΑΙ. Τέχνης.

ΞΕ. Ποίας ;

ΘΕΑΙ. Τῆς γραμματικῆς.

Β ΞΕ. Τί δέ ; Περὶ τοὺς τῶν δεξέων καὶ βαρέων | φθόγ-
γους ἄρ' οὐχ οὕτως ; Ὁ μὲν τοὺς συγκεραυνμένους τε καὶ
μὴ τέχνην ἔχων γινώσκειν μουσικός, ὁ δὲ μὴ ξυνιεὶς ἄμου-
σος ;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Καὶ κατὰ τῶν ἄλλων δὴ τεχνῶν καὶ ἀτεχνιῶν τοι-
αῦτα εὐρήσομεν ἕτερα.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ ;

ΞΕ. Τί δ' ; Ἐπειδὴ καὶ τὰ γένη πρὸς ἄλληλα κατὰ ταύ-

ΘΕΑΙ. Ἐμ ! πῶς ἄλλιῶς ;

ΞΕ. Δὲ μένει λοιπὸν παρὰ μιὰ τρίτη περίπτωση.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΧΧΧVΙΙΙ. Ἀποδείχνεται ἡ ἐπικοινωνία τῶν εἰδῶν.

ΞΕ. Καὶ πραγματικὰ ἓνα τουλάχιστο ἀπὸ τὰ τρία εἶν' ἀνάγκη νὰ συμβαίνει : ἢ ὄλα ἢ κανένα ἢ ἄλλα νὰ θέλουν κι ἄλλα νὰ μὴ θέλουν νὰ ἐπικοινωνοῦν.

ΘΕΑΙ. Χωρὶς ἄλλο.

ΞΕ. Βρήκαμε λοιπὸν, πῶς τὰ δυὸ πρῶτα δὲν μποροῦν νὰ γίνουν.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Ἄρα ὁποῖος θέλει ν' ἀποκριθεῖ σωστά, θὰ θέσει ἐκεῖνο, ποῦ μένει ἀπὸ τὰ τρία.

ΘΕΑΙ. Καὶ βέβαια.

ΞΕ. Ἄν λοιπὸν ἄλλα θέλουν νὰ ἐνώνουνται κι ἄλλα ὄχι, θὰ πάθαιναν σχεδὸν τὸ ἴδιο, ποῦ γίνεται μὲ τὰ γράμματα. Γιατὶ κι ἀπ' αὐτὰ ἄλλα δὲ συνταιριάζουν ἀναμεταξύ τους κι ἄλλα συνταιριάζουν.

ΘΕΑΙ. Πῶς ὄχι ;

ΞΕ. Τὰ φωνήεντα μάλιστα περισσότερ' ἀπὸ τ' ἄλλα εἰσχωροῦν ἀνάμεσα σ' ὄλα σὰν ἐνωτικά, ἔτσι, ποῦ χωρὶς κανέν' ἀπ' αὐτὰ εἶν' ἀδύνατο νὰ συνταιριάζουνε καὶ τ' ἄλλα συναμεταξύ τους.

ΘΕΑΙ. Πραγματικὰ ἔτσ' εἶναι.

ΞΕ. Καὶ δὲ μοῦ λές, ξέρει τάχα ὁ καθένας ποιά μὲ ποιά μποροῦν νὰ συνταιριάζουν, ἢ χρειάζεται τέχνη ἐκεῖνος, ποῦ θὰ κἀν' ἱκανοποιητικὰ τούτη τὴ δουλειά.

ΘΕΑΙ. Χρειάζεται τέχνη.

ΞΕ. Ποιά τέχνη ;

ΘΕΑΙ. Τῆ γραμματικῆ.

ΞΕ. Μὰ καὶ μὲ τοὺς ψηλοὺς καὶ βαθεῖς τόνους δὲ γίνεται τάχα τὸ ἴδιο ; Ἐκεῖνος, ποῦ ἔχει τὴν τέχνη νὰ ξέρει, ποιοὶ συγχωνεύονται συναμεταξύ τους καὶ ποιοὶ ὄχι, δὲν εἶναι μουσικός, καὶ κείνος, ποῦ δὲν καταλαβαίνει, δὲν εἶν' ἄμουσος ;

ΘΕΑΙ. Ἐτσ' εἶναι.

ΞΕ. Καὶ γιὰ τίς ἄλλες τέχνες καὶ ἀτεχνίες θὰ βροῦμε βέβαια παρόμοια.

ΘΕΑΙ. Πῶς ὄχι ;

ΞΕ. Γιὰ κοίτα λοιπὸν τώρα. Ἀφοῦ ἔχουμε συμφωνήσει,

τὰ μίξεως ἔχειν ὠμολογήκαμεν, ἄρ' οὐ μετ' ἐπιστήμης τινὸς ἀναγκαῖον διὰ τῶν λόγων παρεύεσθαι τὸν ὀρθῶς μέλλοντα δείξειν ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν καὶ ποῖα ἄλληλα οὐ δέχεται; Καὶ δὴ | καὶ διὰ πάντων εἰ συνέχοντα ἄτι' αὐτά ἐστιν, ὥστε συμμίγνυσθαι δυνατὰ εἶναι, καὶ πάλιν ἐν ταῖς διαιρέσεσιν, εἰ δι' ὄλων ἕτερα τῆς διαιρέσεως αἷτια;

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐκ ἐπιστήμης δεῖ, καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγίστης;

XXXIX. ΞΕ. Τίν' οὖν αὖ προσερούμεν, ὦ Θεαίτητε, ταύτην; Ἡ πρὸς Διὸς ἐλάθομεν εἰς τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐμπεισόντες ἐπιστήμην, καὶ κινδυνεύομεν ζητοῦντες τὸν σοφιστὴν πρότερον ἀνευρηκέναι τὸν φιλόσοφον;

ΘΕΑΙ. Πῶς λέγεις;

D ΞΕ. Τὸ κατὰ γένη διαιρεῖσθαι καὶ | μήτε ταυτὸν εἶδος ἕτερον ἠγήσασθαι μήτε ἕτερον ὄν ταυτὸν μῶν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶναι;

ΘΕΑΙ. Ναί, φήσομεν.

ΞΕ. Οὐκοῦν ὁ γε τοῦτο δυνατὸς δοῦν μίαν ἰδέαν διὰ πολλῶν, ἐνὸς ἐκάστου κειμένου χωρὶς, πάντη διατεταμένην ἱκανῶς διαισθάνεται, καὶ πολλὰς ἕτερας ἀλλήλων ὑπὸ μιᾶς ἐξωθεν περιεχομένας, καὶ μίαν αὖ δι' ὄλων πολλῶν ἐν ἐνὶ ἐσσημμένην, καὶ πολλὰς χωρὶς πάντη διωρισμένας; Τοῦτο **E δ'** | ἐστιν, ἧ τε κοινωνεῖν ἕκαστα δύναται καὶ ὅπη μή, διακρίνειν κατὰ γένος ἐπίστασθαι.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΞΕ. Ἄλλὰ μὴν τό γε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλω δώσεις, ὥς ἐγῶμαι, πλὴν τῷ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ ἂν ἄλλω δοίη τις;

πὼς καὶ τὰ γένη μὲ τὸν ἴδιον τρόπο ἀνεκατεύονται συναμεταξύ τους, δὲν εἶν' ἄραγεσ ἀνάγκη νὰ προχωρεῖ μὲ κάποια ἐπιστημοσύνη στὴν ἔρευνα ἐκεῖνος, ποὺ θὰ δείξει ποιά μὲ ποιά γένη συνταιριάζουν καὶ ποιά δὲν ἀλληλοῦποφέρονται ; Κι ἀκόμη νὰ δείξει, ἂν ὑπάρχουνε μερικά, ποὺ περνώντας ἀνάμεσα σ' ὄλα τὰ ἐνώνουν, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ συγχωνεύονται κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὅταν χωρίζονται, ἂν ὑπάρχουν ἄλλα, πὼς γίνονται αἰτία τοῦ χωρισμοῦ ἀνάμεσα στὶς ὁλότητες ;

ΘΕΑΙ. Πὼς δὲ χρειάζεται ἐπιστήμη καὶ μάλιστα ἡ ἀνώτερη ἀπ' ὄλεσ ἴσως ;

ΧΧΧΙΧ. Ἡ ἀληθινὴ φιλοσοφία εἶναι ἡ διαλεχτική.

Ὁ φιλόσοφος καὶ ὁ σοφιστής.

ΕΕ. Καὶ πὼς θὰ τὴν ὀνομάσουμε, Θεαίτητε, τούτη πάλι τὴν ἐπιστήμη ; Ἡ μὴν τάχα, γιὰ τὸ Δία, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε πέσαμε μέσα στὴν ἐπιστήμη τῶν ἐλευτέρων ἀνθρώπων κι ἀναζητώντας τὸ σοφιστὴ κοντεύουμε νὰ ἔχουμε βρεῖ πρωτύτερα τὸ φιλόσοφο ;

ΘΕΑΙ. Τί θεὸς νὰ πεῖς ;

ΕΕ. Τὸ νὰ μπορεῖ νὰ χωρίζει τὰ γένη καὶ μήτε τὸ ἴδιο εἶδος νὰ τὸ παίρνει γι' ἄλλο μήτε τὸ διαφορετικὸ νὰ τὸ παίρνει γιὰ τὸ ἴδιο, δὲν θὰ ποῦμ' ἄραγεσ, πὼς εἶν' ἔργο τῆσ διαλεχτικῆσ ἐπιστήμησ ;

ΘΕΑΙ. Βέβαια, ἔτσι θὰ ποῦμε.

ΕΕ. Ἐκεῖνος λοιπόν, ποὺ εἶν' ἱκανὸς νὰ τὸ κάνει αὐτό, ξεδιαλύνει πολὺ καθαρά, πὼς μιὰ ἰδέα πέρα γιὰ πέρ' ἀπλώνεται διαπερνώντας πολλὲσ ἄλλεσ, ποὺ ἡ κάθε μιὰ τους μένει χωριστή, καὶ πὼς ἄλλεσ διαφορετικὲσ συναμεταξύ τους περικλείνουνται ἀπὸ μιὰν ἄλλην ἀπέξω, καὶ πάλι πὼς μιὰ ἰδέα μέσ' ἀπὸ πολλὰ σύνολα συλλαβάζεται σὲ μιὰν ἐνότητα, καὶ πὼς πολλὲσ ἰδέεσ μένουν ὄλωσ διόλου ξεχωριστέσ. Αὐτὸ λοιπόν εἶναι νὰ ξέρει κανεὶσ ἐπιστημονικὰ νὰ ξεχωρίζει γένος μὲ γένος, μὲ ποιὸν τρόπο μποροῦν τὸ καθένα νὰ ἐπικοινωνοῦν ἀναμεταξύ τους καὶ μὲ ποιὸ δὲν μποροῦν.

ΘΕΑΙ. Βεβαίότατα.

ΕΕ. Αὐτὴν ὁμως τὴν διαλεχτικὴν ἱκανότητα δὲ θὰ τὴν ἀναγνωρίσεισ σὲ κανέναν ἄλλον, πιστεύω, παρὰ μόνο σ' ἐκεῖνον, ποὺ φιλοσοφεῖ ἀγνὰ καὶ τίμια.

ΘΕΑΙ. Πὼς θὰ μποροῦσε κανεὶσ νὰ τὴν ἀποδώσει σ' ἄλλον ;

ΕΕ. Τὸν μὲν δὴ φιλόσοφον ἐν τοιούτῳ τινὶ τόπῳ καὶ
 νῦν καὶ ἔπειτα ἀνευρήσομεν, εἰάν ζητῶμεν, ἰδεῖν μὲν χαλε-
 254 πόν | ἐναργῶς καὶ τοῦτον, ἕτερον μὴν τρόπον ἢ τε τοῦ σο-
 φιστοῦ χαλεπότης ἢ τε τούτου.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΕΕ. Ὁ μὲν ἀποδιδράσκων εἰς τὴν τοῦ μὴ ὄντος σκοτει-
 νότητα, τριβῇ προσσιπτόμενος αὐτῆς, διὰ τὸ σκοτεινὸν τοῦ
 τόπου κατανοῆσαι χαλεπός· Ἡ γάρ;

ΘΕΑΙ. Ἐοικεν.

ΕΕ. Ὁ δέ γε φιλόσοφος, τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν
 προσκείμενος ἰδέα, διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς χώρας οὐδαμῶς
 εὐπειθῆς ὀφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὄμματα
 Β καρτερεῖν | πρὸς τὸ θεῖον ἀφορῶντα ἀδύνατα.

ΘΕΑΙ. Καὶ ταῦτα εἰκὸς οὐχ ἤτιον ἐκείνων οὕτως ἔχειν.

ΕΕ. Οὐκοῦν περὶ μὲν τούτου καὶ τάχα ἐπισκεψόμεθα
 σαφέστερον, ἂν ἔτι βουλομένοις ἡμῖν ἦ· περὶ δὲ τοῦ σοφι-
 στοῦ που δῆλον ὡς οὐκ ἀνειτέον, πρὶν ἂν ἱκανῶς αὐτὸν θεα-
 σώμεθα.

ΘΕΑΙ. Καλῶς εἶπες.

ΧΛ. ΕΕ. Ὅτι οὖν δὴ τὰ μὲν ἡμῖν τῶν γενῶν ὠμολό-
 γηται κοινωνεῖν ἐθέλειν ἀλλήλοις, τὰ δὲ μή, καὶ τὰ μὲν ἐπὶ
 ὀλίγον, τὰ δὲ ἐπὶ πολλά, τὰ δὲ καὶ διὰ πάντων οὐδὲν κω-
 C λύειν τοῖς πᾶσι | κεκοινωνηκέναί, τὸ δὴ μετὰ τοῦτο ξυνε-
 πισπώμεθα τῷ λόγῳ τῆδε σκοποῦντες, μὴ περὶ πάντων τῶν
 εἰδῶν, ἵνα μὴ ταραττώμεθα ἐν πολλοῖς, ἀλλὰ προελόμενοι
 τῶν μεγίστων λεγομένων ἅττα, πρῶτον μὲν ποῖα ἕκαστά
 ἐστίν, ἔπειτα κοινωνίας ἀλλήλων πῶς ἔχει δυνάμεως, ἵνα
 τό τε ὄν καὶ μὴ ὄν εἰ μὴ πάση σαφηνεῖα δυνάμεθα λαβεῖν,
 ἀλλ' οὖν λόγου γε ἐνδεεῖς μηδὲν γινώμεθα περὶ αὐτῶν, καθ'
 ὅσον ὁ τρόπος ἐνδέχεται τῆς νῦν σκέψεως, εἰάν ἄρα ἡμῖν πη

78. Ἐδῶ γίνεται καθαρὸς ὑπαινιγμὸς γιὰ τὸ διάλογο «Φιλόσοφος»,
 ποὺ ἀπρόκειταν νὰ συμπληρώσει τὴν ἀναζήτησιν τοῦ «Σοφιστοῦ» καὶ
 τοῦ «Πολιτικοῦ».

ΞΕ. Τὸ φιλόσοφο λοιπὸν σὲ κάποιον παρόμοιο τόπο θὰ τόνε βροῦμε καὶ τώρα κι ἀργότερα, ἂν τόνε ζητήσουμε. Εἶναι βέβαια δύσκολο γὰ τὸν ἰδοῦμε κι αὐτὸν καθαρά. Ἄλλη ὁμως εἶναι ἡ δυσκολία τοῦ σοφιστῆ κι ἄλλη αὐτουνοῦ ἐδῶ.

ΘΕΑΙ. Γιατί :

ΞΕ. Γιατὶ ὁ σοφιστῆς κρύβεται μέσα στὰ σκοτάδια, ποὺ σκεπάζουνε τὸ «μὴ ὄν» καὶ μὲ τὴ συνήθεια προσαρμόζεται σ' αὐτὰ κι ἀπὸ τὸ πολὺ σκοτάδι τοῦ τόπου εἶναι δύσκολο γὰ τόνε νιώσει κανεὶς. Δὲν εἶν' ἀλήθεια ;

ΘΕΑΙ. Ἔτσι φαίνεται.

ΞΕ. Ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ὁ φιλόσοφος παραμένον-
τας αἰώνια μὲ τοὺς στοχασμούς του κοντὰ στὴν ἰδέα τοῦ «ὄν-
τος», δὲν εἶν' εὐκολο γὰ γίνει ὄρατὸς ἀπὸ τὴ λαμπράδα τοῦ
τόπου. Γιατὶ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς τῶν πολλῶν δὲν ἀντέχουνε
γὰ κοιτάζουνε γιὰ πολὺ τὸ θεῖκό.

ΘΕΑΙ. Κι αὐτὰ φαίνονται σωστά, ὄχι λιγότερ' ἀπὸ
κεῖνα. ποὺ εἶπες πρὶν.

ΞΕ. Λοιπὸν γιὰ τοῦτον ἐδῶ τὸ φιλόσοφο ἀργότερα θὰ
ἐρευνήσουμε καλύτερα, ἂν ἔχουμ' ἀκόμη αὐτὴ τὴν ἐπιθυ-
μία ἡ. Ὅσο γιὰ τὸ σοφιστῆ ὁμως εἶναι φανερό, πῶς δὲν
πρέπει γὰ χαλαρώσουμε τίς ἐνέργειές μας, πρὶν γὰ τὸν ἰδοῦμε
καλὰ καλὰ.

ΘΕΑΙ. Πολὺ ὠραία !

ΧΙ. Ἡ θεωρία τῆς μερικῆς ἐπικοινωνίας τῶν εἰδῶν
ἐφαρμόζεται στὰ γενικότατα εἶδη.

ΞΕ. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔχουμε συμφωνήσει, πῶς ἄλλα γένη
θέλουνε γὰ ἐπικοινωνοῦν ἀναμεταξύ τους κι ἄλλα ὄχι, κι ἄλ-
λα πάλι ἐπικοινωνοῦνε μὲ λίγα, ἄλλα μὲ πολλά, κι ἄλλα
τέλος τίποτα δὲν τὰ ἐμποδίζει γὰ ἐπικοινωνοῦνε μ' ὄλα δια-
περνώντας τα ὄλα, ἄς συνεχίσουμε τὴν ἀναζήτησή μας ἐξε-
τάζοντας τὰ παραπέρα μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο. Νὰ μὴν ἐξε-
τάσουμε ὄλα τὰ εἶδη, γιὰ γὰ μὴν τὰ χάσουμε μέσα στὸ πλῆ-
θος, παρ' ἀφοῦ διαλέξουμε μερικὰ ἀπὸ κεῖνα, ποὺ λογαριά-
ζονται σὰν τὰ πιὸ μεγάλα, γὰ κοιτάξουμε πρῶτα πρῶτα,
τί λογῆς εἶναι τὸ καθένα χωριστά, ἔπειτα κατὰ πόσο ἔχουνε
τὴ δύναμη γὰ ἐπικοινωνοῦν ἀναμεταξύ τους. Κι ἔτσι κι ἂν
ἀκόμη δὲ μπορέσουμε γὰ συλλάβουμε μ' ἀπόλυτη σαφήνεια
τὸ «ὄν» καὶ τὸ «μὴ ὄν», τουλάχιστο γὰ μὴ μείνουμ' ὄλως
διόλου ἀνίκανοι γὰ δώσουμε κάποια ἐξήγηση γι' αὐτὰ, ὅσο
μᾶς τὸ ἐπιτρέπ' ἡ μέθοδος τῆς τωρινῆς μας ἐρευνας, ἂν ἴσως
τὰ καταφέρουμε μὲ κάποιον τρόπο γὰ κηρυχτοῦμε ἀθῶοι,

Δ παρειακάθη τὸ μὴ | ὄν λέγουσιν ὡς ἔστιν ὄντως μὴ ὄν ἀθώ-
οις ἀπαλλάττειν.

ΘΕΑΙ. Οὐκοῦν χρή.

ΞΕ. Μέγιστα μὴν τῶν γενῶν, ἃ νῦν δὴ διήμμεν, τό τε
ὄν αὐτὸ καὶ στάσις καὶ κίνησις.

ΘΕΑΙ. Πολύ γε.

ΞΕ. Καὶ μὴν τῷ γε δύο φαμέν αὐτοῖν ἀμίκτω πρὸς ἀλ-
λήλω.

ΘΕΑΙ. Σφόδρα γε.

ΞΕ. Τὸ δέ γε ὄν μικτὸν ἀμφοῖν· ἔστιν γὰρ ἄμφω που.

ΘΕΑΙ. Πῶς δ' οὐ;

ΞΕ. Τρία δὴ γίννεται ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Τί μὴν;

ΞΕ. Οὐκοῦν αὐτῶν ἕκαστον τοῖν μὲν δυοῖν ἕτερόν ἐστιν,
αὐτὸ δ' ἑαυτῷ ταῦτόν.

Ε ΘΕΑΙ. | Οὕτως.

ΞΕ. Τί ποτ' αὖ νῦν οὕτως εἰρήκαμεν τό τε ταῦτόν καὶ
θάτερον; Πότερα δύο γένη τινὰ αὐτῷ, τῶν μὲν τριῶν ἄλλω,
ξυμμιγνυμένω μὴν ἐκείνοις ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ, καὶ περὶ πέντε
ἄλλ' οὐ περὶ τριῶν ὡς ὄντων αὐτῶν σκεπτιέον, ἢ τό τε ταῦ-
255 τὸν τοῦτο καὶ θάτερον | ὡς ἐκείνων τι προσαγορεύοντες
λανθάνομεν ἡμᾶς αὐτούς;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἄλλ' οὐ τι μὴν κίνησις γε καὶ στάσις οὐθ' ἕτε-
ρον οὐτε ταῦτόν ἐστι.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Ὅτιπερ ἂν κοινῇ προσείπωμεν κίνησιν καὶ στά-
σιν. τοῦτο οὐδέτερον αὐτοῖν οἶδόν τε εἶναι.

ΘΕΑΙ. Τί δὴ;

ΞΕ. Κίνησις τε στήσεται καὶ στάσις αὖ κινηθήσεται·
περὶ γὰρ ἀμφοτέρα θάτερον ὁποῖτρονοῦν γιγνόμενον αὐ-
τοῖν ἀναγκάσει μεταβάλλειν αὖ θάτερον ἐπὶ τοῦναντίον τῆς
Β αὐτοῦ φύσεως, ἅτε | μετασχὸν τοῦ ἐναντίου.

ΘΕΑΙ. Κομιδῆ γε.

μόλο πού υποστηρίζουμε, πώς τὸ «μὴ ὄν» εἶναι «ὑπαρχτὸ μὴ ὄν».

ΘΕΑΙ. Ἔτσι βέβαια πρέπει.

ΞΕ. Τὰ πιδ μεγάλα λοιπὸν ἀπὸ τὰ γένη, πού τώρα δά ξετάζουμε, εἶναι τὸ ἴδιο τὸ «ὄν» καὶ ἡ «στάση» καὶ ἡ «κίνηση».

ΘΕΑΙ. Αὐτὰ εἶναι πραγματικά.

ΞΕ. Κι ἀπ' αὐτὰ λέμε, πώς τὰ δυὸ δὲν μποροῦν ν' ἀνακατωθοῦν μεταξύ τους.

ΘΕΑΙ. Καθόλου.

ΞΕ. Ἐνῶ τὸ «ὄν» μπορεῖ ν' ἀνακατωθεῖ καὶ μὲ τὰ δυὸ. Γιατί καὶ τὰ δυὸ βέβαια «ὑπάρχουν».

ΘΕΑΙ. Πῶς ὄχι ;

ΞΕ. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ γένη γίνονται τρία.

ΘΕΑΙ. Καὶ βέβαια.

ΞΕ. Καὶ καθέν' ἀπ' αὐτὰ εἶναι «διαφορετικὸ» ἀπὸ τ' ἄλλα δυὸ, ἐνῶ εἶναι τὸ «ἴδιο» μὲ τὸν ἑαυτὸ του.

ΘΕΑΙ. Ἔτσι εἶναι.

ΞΕ. Μὰ τί ν' αὐτὰ πάλι, πού εἴπαμε τώρα ἔτσι δά «τὸ ἴδιο» καὶ «διαφορετικὸ» ; Τί συμβαίνει ; Εἶναι κι αὐτὰ δυὸ κάποια γένη, ἀλλ' ἀπὸ κείνα τὰ τρία, πού ἀνακατώνονται ὁμῶς ἀναγκαστικά πάντα μὲ κείνα καὶ εἰν' ἀνάγκη νὰ τὰ ἐξετάζουμε σὰ νὰ εἰν' ὄλα πέντε κι ὄχι τρία ; Ἡ μὴν τάχα χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε μὲ τὰ ὀνόματ' αὐτὰ, τὸ «ἴδιο» καὶ «διαφορετικὸ» ὀνομάζουμε κάποιο ἀπὸ κείνα τὰ τρία ;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Μὰ γιὰ νὰ ἰδοῦμε. Πρῶτα πρῶτα ἡ «κίνηση» καὶ ἡ «στάση» τὰ δυὸ μαζί δὲν εἶναι οὔτε «ἄλλο» οὔτε «τὸ ἴδιο».

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΞΕ. Ὅποιοδήποτε χαρακτηρισμὸ δώσουμ' ἀπὸ κοινοῦ στὴν κίνηση καὶ στὴ στάση, δὲν μπορεῖ αὐτὸς νὰ ἔναι καὶ νέν' ἀπὸ τὰ δυὸ αὐτὰ.

ΘΕΑΙ. Μὰ γιατί ;

ΞΕ. Καὶ ἡ κίνηση τότες θὰ σταθεῖ καὶ ἡ στάση θὰ κινηθεῖ. Γιατί ὁποιοδήποτε ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς χαρακτηρισμοὺς προστεθεῖ καὶ στὰ δυὸ μαζί, θ' ἀναγκάσει τὸ ἕν' ἀπὸ τὰ δυὸ νὰ μετατραπῆι στὸ ἀντίθετο ἀπὸ τὴ δική του φύση, ἐπειδὴς ἀμέσως θὰ πάρει μέρος στὸ ἀντίθετό του.

ΘΕΑΙ. Βεβαιότατα.

ΞΕ. Μειτέχτιον μὴν ἀμφω ταύτου καὶ θάτερου.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Μὴ τοίνυν λέγωμεν κίνησιν γ' εἶναι ταῦτον ἢ θάτερον. μηδ' αὖ στάσιν.

ΘΕΑΙ. Μὴ γάρ.

ΞΕ. Ἄλλ' ἄρα τὸ ὄν καὶ τὸ ταῦτον ὡς ἔν τι διανοητέον ἡμῖν;

ΘΕΑΙ. Ἰσως.

ΞΕ. Ἄλλ' εἰ τὸ ὄν καὶ τὸ ταῦτον μηδὲν διάφορον σημαίνετον, κίνησιν αὖ πάλιν καὶ στάσιν ἀμφοτέρω εἶναι λέγοντες ἀμφοτέρω οὕτως αὐτὰ ταῦτον ὡς ὄντα | προσερούμεν.

ΘΕΑΙ. Ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἀδύνατον ἄρα ταῦτον καὶ τὸ ὄν ἔν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Τέταρτον δὴ πρὸς τοῖς τρισὶν εἴδεσιν εἶδος τὸ ταῦτον τιθῶμεν;

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Τί δέ; Τὸ θάτερον ἄρα ἡμῖν λεκτέον πέμπτον; ἢ τοῦτο καὶ τὸ ὄν ὡς δύο ἄττα ὀνόματα ἕφ' ἐνὶ γένει διανοεῖσθαι δεῖ;

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἄν.

ΞΕ. Ἄλλ' οἶμαί σε συγχωρεῖν τῶν ὄντων τὰ μὲν αὐτὰ καθ' αὐτά, τὰ δὲ πρὸς ἄλλα ἄει λέγεσθαι.

ΘΕΑΙ. Τί δ' οὖ;

D | **ΞΕ.** Τὸ δ' ἕτερον ἄει πρὸς ἕτερον ἢ γάρ;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐκ ἄν, εἰ γε τὸ ὄν καὶ τὸ θάτερον μὴ πάμπολυ διεφερέτην· ἀλλ' εἴπερ θάτερον ἀμφοῖν μειτεῖχε τοῖν εἶδοῖν

79. Μὲ τὴ σημαντικώτατη αὐτὴ ἀντιδιαστολή, ποὺ κάνει ἐδῶ ὁ Πλάτωνας ἀνάμεσα σὲ ἀπόλυτες ἔννοιες (καθ' ἑαυτά) καὶ ἔννοιες ἀναφορᾶς (πρὸς ἄλλα), ἀνοίγεται ὁ δρόμος γιὰ νὰ λυθεῖ καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ κατηγορικοῦ προσδιορισμοῦ καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ «ἔνοῦς» μὲ τίς «πολλὰς» ιδιότητες καὶ τὸ πρόβλημα γιὰ τὴ συσχέτιση καὶ ἐπικοινωνία τῶν εἰδῶν καὶ ξεκαθαρίζεται ἡ διάκριση ἀνάμεσα στὸ ὑπαρκτικὸ καὶ τὸ συνδετικὸ ρῆμα «εἶναι».

ΞΕ. Καί τὰ δυὸ μετέχουν ὁμοίως καὶ στὸ «ἴδιο» καὶ στὸ «ἄλλο».

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Ἄς μὴ λέμε λοιπὸν πῶς ἡ «κίνησις» ταυτίζεται μὲ τὸ «ἴδιο» ἢ μὲ τὸ «ἄλλο», οὔτε καὶ ἡ «στάσις».

ΘΕΑΙ. Ἄς μὴ λέμε.

ΞΕ. Μὴν τάχα ὁμοίως πρέπει νὰ φανταστοῦμε, πῶς τὸ «ὄν» καὶ τὸ «ἴδιο» εἶν' ἓνα πράγμα :

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Ἄν ὁμοίως τὸ «ὄν» καὶ τὸ «ἴδιο» δὲ σημαίνουσι τίποτα διαφορετικόν, ὅταν λέμε, πῶς ἡ κίνησις καὶ ἡ στάσις «ὑπάρχουσι» καὶ τὰ δυὸ, ἀναγκαστικὰ καὶ γιὰ τὰ δυὸ λέμε πῶς εἶναι «ἴδια», ἀφοῦ εἶναι «ὄντα».

ΘΕΑΙ. Καὶ ὁμοίως αὐτὸ εἶν' ἀδύνατον.

ΞΕ. Ἄρα εἶν' ἀδύνατον νὰ εἶν' ἓνα πράγμα τὸ «ἴδιο» καὶ τὸ «ὄν».

ΘΕΑΙ. Ἔτσι φαίνεται.

ΞΕ. Ἐπομένως θὰ πρᾶδεχτοῦμε πῶς τὸ «ἴδιο» εἶναι τέταρτον εἶδος ἰσὺς τὰ ἄλλα τρία.

ΘΕΑΙ. Χωρὶς ἄλλο.

ΞΕ. Μὰ δὲ μὲν λές ; Τὸ «ἄλλο» θὰ τὸ ποῦμε ἄραγε πέμπτον εἶδος ; Ἢ πρέπει νὰ κρίνομε, πῶς τὸ «ἄλλο» καὶ τὸ «ὄν» εἶναι δυὸ ὀνόματα γιὰ ἓνα γένος ;

ΘΕΑΙ. Ἴσως.

ΞΕ. Θαρρῶ, πῶς συμφωνεῖς ὁμοίως, πῶς ἄλλ' ἔτι τὰ «ὄντα» λέγονται ἀνεξάρτητ' ἀπὸ κάθε τι καὶ ἄλλα πάλι λέγονται πάντα σὲ σχέση μὲ κάποια ἄλλα⁸⁰.

ΘΕΑΙ. Πῶς ὄχι ;

ΞΕ. Τὸ «ἄλλο» ὁμοίως λέγεται πάντα σχετικὰ μὲ κάποιο ἄλλο. Δὲν εἶν' ἔτσι ;

ΘΕΑΙ. Ἔτσι εἶναι.

ΞΕ. Μὰ τοῦτο δὲ θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ, ἂν τὸ «ὄν» καὶ τὸ «ἄλλο» δὲν εἶτανε πολὺ διαφορετικὰ. Γιατὶ ἂν βέβαια τὸ «ἄλλο» εἶχε συμμετοχὴ καὶ στὰ δυὸ ἐκεῖνα εἶδη ἀπὸ τὰ «ὄντα»⁸⁰, ὅπως γίνεται μὲ τὸ «ὄν», θὰ μπορούσε κάποτε νὰ

80. Δηλαδή καὶ ὅσα λέγονται πάντα «αὐτὰ καθ' αὐτὰ» καὶ ὅσα λέγονται πάντα «πρὸς ἄλλα», μ' ἄλλα λόγια, ἂν τὸ «ἄλλο» εἶτανε καὶ ἀπόλυτη ἔννοια καὶ ἔννοια ἀναφορᾶς. Ἐνῶ δὲν εἶν' ἔτσι γιὰτὶ κάθε τι, ποῦ τὸ λέμε «ἄλλο», τὸ λέμε πάντα σχετικὰ μὲ κάποιο ἄλλο.

ὡσπερ τὸ ὄν, ἦν ἂν ποτέ τι καὶ τῶν ἑτέρων ἕτερον οὐ πρὸς ἕτερον· νῦν δὲ ἀτεχνῶς ἡμῖν ὅτι περ ἂν ἕτερον ἦ, συμβέβηκεν ἐξ ἀνάγκης ἕτερου τοῦτο ὅπερ ἐστὶν εἶναι.

ΘΕΑΙ. Λέγεις καθάπερ ἔχει.

ΞΕ. Πέμπτον δὴ τὴν θαιτέρου φύσιν λεκτέον ἐν τοῖς εἵδεσιν οὕσαν, ἐν οἷς προαιρούμεθα.

ΘΕΑΙ. Ναί.

ΞΕ. Καὶ διὰ πάντων γε αὐτὴν αὐτῶν φήσομεν εἶναι διελλυθῦιαν· ἐν ἑκαστῷ γὰρ ἕτερον εἶναι τῶν ἄλλων οὐ διὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν, ἀλλὰ διὰ τὸ μετέχειν τῆς ἰδέας τῆς θαιτέρου.

ΘΕΑΙ. Κομιδῆ μὲν οὖν.

ΧΛΙ. ΞΕ. Ὡς δὴ λέγωμεν ἐπὶ τῶν πέντε καθ' ἐν ἀναλαμβάνοντες.

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΞΕ. Πρῶτον μὲν κίνησιν, ὡς ἐστὶ παντάπασιν ἕτερον στάσεως. Ἡ πῶς λέγωμεν ;

ΘΕΑΙ. Οὕτως.

ΞΕ. Οὐ στάσις ἄρ' ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Οὐδαμῶς.

256 ΞΕ. Ἔστι δέ γε | διὰ τὸ μετέχειν τοῦ ὄντος.

ΘΕΑΙ. Ἔστιν.

ΞΕ. Αὐθις δὴ πάλιν ἢ κίνησις ἕτερον ταῦτοῦ ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Σχεδόν.

ΞΕ. Οὐ ταῦτόν ἄρα ἐστίν.

ΘΕΑΙ. Οὐ γὰρ οὖν.

ΞΕ. Ἀλλὰ μὴν αὐτὴ πῆ γ' ἦν ταῦτόν διὰ τὸ μετέχειν αὐτὸ πάντ' αὐτοῦ.

ΘΕΑΙ. Καὶ μάλα.

ΞΕ. Τὴν κίνησιν δὴ ταῦτόν τ' εἶναι καὶ μὴ ταῦτόν ὁμολογητέον καὶ οὐ δυσχεραντέον. Οὐ γὰρ διὰν εἶπωμεν αὐτὴν ταῦτόν καὶ μὴ ταῦτόν, ὁμοίως εἰρήκαμεν, ἀλλ' ὁπόταν

81. Ὅλα μετέχουνε στὸ «ἴδιο», γιατί κάθε τι, πού υπάρχει, εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸν ἑαυτό του.

συμβεί κάποιο από τ' «ἄλλα» νὰ εἶν' «ἄλλο» ἀνεξάρτητα καὶ ὄχι σχετικὰ μὲ κάποιο ἄλλο. Τώρα ὁμως ἐμεῖς πραγματικὰ βρήκαμε, πὼς ὅ,τιδήποτε εἶν' «ἄλλο», ἀναγκαστικὰ εἶν' αὐτὸ ποῦ εἶναι, πάντα σὲ σχέση μὲ κάποιο ἄλλο.

ΘΕΑΙ. Τὰ λές, ὅπως πραγματικὰ εἶναι.

ΕΕ. Εἴμαστε λοιπὸν ὑποχρεωμένοι νὰ ποῦμε, πὼς τὸ «ἄλλο» εἶν' ἀπὸ τὴ φύση του πέντε εἶδος ἀνάμεσα σ' ἐκεῖνα, ποῦ διαλέξαμε.

ΘΕΑΙ. Ναι.

ΕΕ. Καὶ ἀκόμη θὰ ποῦμε, πὼς τὸ εἶδος αὐτὸ διαπερνάει ἀνάμεσα σ' ὅλα τ' ἄλλα. Γιατὶ τὸ καθέν' ἀπ' αὐτὰ εἶναι διαφορετικὸ ἀπὸ τ' ἄλλα, ὄχι ἀπὸ τὴ φύση του, παρὰ γιατί συμμετέχει στὴν ἰδέα τοῦ «ἄλλου».

ΘΕΑΙ. Πολὺ σωστά.

ΧΛΙ. Ἀποδείχνεται, πὼς τὸ «μὴ ὄν» εἶναι τὸ «ἄλλο».

ΕΕ. Ἄς χαρακτηρίσουμε λοιπὸν μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο καὶ τὰ πέντε ξαναπαίροντάς τα ἕνα ἕνα.

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΕΕ. Πρῶτα πρῶτα γιὰ τὴν «κίνηση», πὼς εἶν' ὀλότελα διαφορετικὴ ἀπὸ τὴ «στάση». Ἔτσι δὲ λέμε ;

ΘΕΑΙ. Ἔτσι.

ΕΕ. Ἄρα δὲν εἶναι στάση.

ΘΕΑΙ. Δὲν εἶναι καθόλου.

ΕΕ. «Ἐπάρχει» ὁμως, γιατί συμμετέχει στὸ «ὄν».

ΘΕΑΙ. «Ἐπάρχει».

ΕΕ. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά πάλι ἡ «κίνηση» εἶν' ἄλλο πρᾶμα ἀπὸ τὸ «ἴδιο».

ΘΕΑΙ. Ἔτσι φαίνεται.

ΕΕ. Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ «ἴδιο».

ΘΕΑΙ. Δὲν εἶναι βέβαια.

ΕΕ. Καὶ ὁμως καὶ πάλι μὲ κάποιον τρόπο εἴτανε τὸ «ἴδιο», γιατί ὅλα μετέχουσε στὸ «ἴδιο».

ΘΕΑΙ. Καὶ βέβαια.

ΕΕ. Εἴμαστε λοιπὸν ὑποχρεωμένοι νὰ ὁμολογήσουμε, χωρὶς νὰ δυστροπήσουμε, πὼς ἡ κίνηση εἶναι «τὸ ἴδιο» καὶ ὄχι «τὸ ἴδιο». Γιατὶ, ὅταν τὴν ποῦμε, πὼς εἶναι τὸ «ἴδιο» καὶ «ὄχι τὸ ἴδιο», δὲν τήνε λέμε ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἀποψή. Ὅταν

B μὲν ταῦτόν, διὰ τὴν μέθεξιν ταύτου | πρὸς ἑαυτὴν οὕτω λέγομεν, διὰ δὲ μὴ ταῦτόν, διὰ τὴν κοινωνίαν αὐτῷ θατέρον, δι' ἣν ἀποχωριζομένη ταύτου γέγονεν οὐκ ἐκεῖνο ἀλλ' ἕτερον, ὡς οὖν ἀποφάνηται αὐτῷ λέγεται πάλιν οὐ ταῦτόν.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν κὰν εἴ πη μετελάμβανεν αὐτὴ κίνησις στάσεως, οὐδὲν ἄν ἄτοπον ἦν στάσιμον αὐτὴν προσαγορεύειν;

ΘΕΑΙ. Ὅρθότατά γε, εἴπερ τῶν γενῶν συγχωρησόμεθα τὰ μὲν ἀλλήλοις ἐθέλειν μίγνυσθαι, τὰ δὲ μὴ.

C **ΞΕ.** Καὶ μὴν ἐπὶ γε | τὴν τούτου πρότερον ἀπόδειξιν ἡ τῶν νῦν ἀφικόμεθα, ἐλέγχοντες ὡς ἐστὶ κατὰ φύσιν ταύτη.

ΘΕΑΙ. Πῶς γὰρ οὐ;

ΞΕ. Λέγωμεν δὴ πάλιν· ἡ κίνησις ἐστὶν ἕτερον τοῦ ἐτέρου, καθάπερ ταύτου τε ἦν ἄλλο καὶ τῆς στάσεως;

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαῖον

ΞΕ. Οὐχ ἕτερον ἄρ' ἐστί πη καὶ ἕτερον κατὰ τὸν νῦν δὴ λόγον.

ΘΕΑΙ. Ἀληθῆ.

ΞΕ. Τί οὖν δὴ τὸ μετὰ τοῦτο; Ἄρ' αὐτῶν μὲν τριῶν ἕτερον αὐτὴν φήσομεν εἶναι, τοῦ δὲ τετάρτου μὴ φῶμεν, **D** ὁμολογήσαντες αὐτὰ εἶναι πέντε, περὶ ὧν καὶ ἐν | οἷς προὔθεμεθα σκοπεῖν;

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς; Ἀδύνατον γὰρ συγχωρεῖν ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ νῦν δὴ φανέντος.

ΞΕ. Ἀδεῶς ἄρα τὴν κίνησιν ἕτερον εἶναι τοῦ ὄντος διαμαχόμενοι λεγόμεν;

ΘΕΑΙ. Ἀδεέσιτατα μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν δὴ σαφῶς ἡ κίνησις ὄντως οὐκ ὄν ἐστὶ καὶ ὄν, ἐπεὶπερ τοῦ ὄντος μετέχει;

82. Ἔτσι ὁ Πλάτωνας δέχεται τὴ συνύπαρξιν τῆς σχετικῆς ἀντίθεσης.

83. Ὁ Πλάτωνας δηλαδὴ δὲ βρῖσκει ἀπόλυτο λογικὸ ἐμπόδιον νὰ ὀνομάσῃ τὴν κίνηση στάσιμη. Ἐκεῖνο, ποῦ τὸν ἐμποδίζει, εἶναι πῶς πραγματικὰ τοῦ φαίνονται ἀσυμβίβαστες οἱ δύο ἔννοιαι στάση καὶ κίνηση. Τοῦ λείπει δηλαδὴ ἡ ἔννοια τῆς πραγματικῆς σχετικότητος

τήνε λέμε τὸ «ἴδιο», τήνε λέμ' ἔτσι, γιατί συμμετέχει στὸ «ἴδιο» σχετικὰ μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τῆς κι δταν πάλι τήνε λέμε «ὄχι τὸ ἴδιο» τήνε λέμε, γιατί συμμετέχει στὸ «ἄλλο» κι ἐξ αἰτίας τοῦ ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ «ἴδιο» καὶ δὲ γίνεται τὸ «ἴδιο» παρὰ γίνεται «ἄλλο», ἔτσι ποῦ σωστά τήνε λέμε «ὄχι τὸ ἴδιο». ⁸²

ΘΕΑΙ. Ἔτσι εἶναι.

ΞΕ. Ἄν λοιπὸν μὲ κάποιον τρόπον αὐτὴ ἢ ἴδια ἢ «κίνηση» εἶχε κάποια συμμετοχὴ στὴ «στάση», δὲ θὰ εἴτανε καθόλου παράλογο νὰ τήνε χαρακτηρίσουμε στάσιμη ; ⁸³

ΘΕΑΙ. Θὰ εἴταν ἀπεναντίας πάρα πολὺ σωστό, ἂν φυσικὰ συμφωνήσουμε, πὼς ἄλλα γένη θέλουν ν' ἀνακατώνονται κι ἄλλα ὄχι.

ΞΕ. Μὰ τοῦτα τ' ἀποδείξαμε κιόλας πρὶν ἀπὸ τὰ τωρινὰ καὶ πιστοποιήσαμε, πὼς ἔτσι γίνεται φυσικὰ.

ΘΕΑΙ. Σωστά.

ΞΕ. Ἄς τὰ ξαναποῦμε λοιπὸν. Ἡ κίνηση εἶν' ἄλλο πρᾶμα ἀπὸ τὸ «ἄλλο» καθὼς εἴταν ἄλλο πρᾶμα καὶ ἀπὸ τὸ «ἴδιο» καὶ ἀπὸ τὴ «στάση» ;

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαστικά.

ΞΕ. Ἄρα μὲ κάποιον τρόπο εἶναι «ὄχι ἄλλο» καὶ «ἄλλο», ὅπως τὴν ὥρα δὲ εἴπαμε.

ΘΕΑΙ. Ἀλήθεια.

ΞΕ. Κι ὅστερ' ἀπ' αὐτό, τί ἔρχεται ; Θὰ δεχτοῦμε ἄραγε, πὼς ἢ κίνηση εἶναι κάτι διαφορετικὸ ἀπὸ τὰ τρία ἐκεῖνα εἶδη, μὰ θ' ἀρνηθοῦμε πὼς εἶναι κι ἀπὸ τὸ τ ε τ α ρ τ ο, ἀφοῦ συμφωνήσαμε πὼς εἶναι πέντε τὰ γένη, ποῦ βάλουμε σκοπὸ νὰ διερευνήσουμε ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς ;

ΘΕΑΙ. Καὶ πὼς θὰ γίνεῖ αὐτό ; Εἶν' ἀδύνατο βέβαια νὰ δεχτοῦμε, πὼς εἶναι λιγότερα, παρ' ὅσα τὴν ὥρα δὲ κιόλας μᾶς φανερώθηκαν.

ΞΕ. Ἄρα λοιπὸν θὰ ὑποστηρίξουμε, πὼς ἢ «κίνηση» εἶν' ἄλλο πρᾶμα ἀπὸ τὸ «ὄν».

ΘΕΑΙ. Ἀφοβότατα.

ΞΕ. Ἄρα εἶν' ὀλοφάνερο, πὼς ἢ κίνηση εἶναι πραγματικὰ «ὄχι ὄν» καὶ συνάμα «ὄν», ἀφοῦ βέβαια μετέχει στὸ «ὄν» ;

ἀνάμεσα στὴ στάση καὶ στὴν κίνηση. Ἄν αὐτὴ ἀποδειχτεῖ μὲ κάποιον τρόπο, δὲ θὰ εἶχε καμιά δυσκολία νὰ δεχτεῖ, πὼς καὶ ἢ κίνηση στέκεται καὶ ἢ στάση κινιέται, δηλαδὴ τὴ συνύπαρξή κάθε ἀντίθεσης.

ΘΕΑΙ. Σαφέστατά γε

ΕΕ. Ἔστιν ἄρα ἐξ ἀνάγκης τὸ μὴ ὄν ἐπὶ τε κινήσεως εἶναι καὶ κατὰ πάντα τὰ γένη. Καὶ πάντα γὰρ ἢ θατέρον ἢ φύσις ἕτερον ἀπεργαζομένη | τοῦ ὄντος ἕκαστον οὐκ ὄν ποιεῖ, καὶ ξύμπαντα δὴ κατὰ ταῦτα οὕτως οὐκ ὄντα ὀρθῶς ἐροῦμεν, καὶ πάλιν, διὰ μετέχει τοῦ ὄντος, εἶναι τε καὶ ὄντα.

ΘΕΑΙ. Κινδυνεύει.

ΕΕ. Περὶ ἕκαστον ἄρα τῶν εἰδῶν πολὺ μὲν ἔστι τὸ ὄν, ἄπειρον δὲ πλήθει τὸ μὴ ὄν.

ΘΕΑΙ. Ἔοικεν.

257 ΕΕ. Οὐκοῦν καὶ τὸ ὄν αὐτὸ τῶν ἄλλων | ἕτερον εἶναι λεκτέον.

ΘΕΑΙ. Ἀνάγκη.

ΕΕ. Καὶ τὸ ὄν ἄρ' ἡμῖν, ὅσαπερ ἔστι τὰ ἄλλα, καὶ ἅπαντα οὐκ ἔστιν ἐκεῖνα γὰρ οὐκ ὄν ὄν μὲν αὐτὸ ἔστιν, ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τἄλλα οὐκ ἔστιν αὐτῷ.

ΘΕΑΙ. Σχεδὸν οὕτως.

ΕΕ. Οὐκοῦν δὴ καὶ ταῦτα οὐ δυσχεραντέον, ἐπεὶπερ ἔχει κοινωνίαν ἀλλήλοις ἢ τῶν γενῶν φύσις. Εἰ δέ τις ταῦτα μὴ συγχωρεῖ, πείσας ἡμῶν τοὺς ἔμπροσθεν λόγους οὕτω πειθέτω τὰ μετὰ ταῦτα.

ΘΕΑΙ. Δικαιότατα εἴρηκας.

Β ΕΕ. Ἴδωμεν | δὴ καὶ τόδε.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον;

ΕΕ. Ὅποταν τὸ μὴ ὄν λέγωμεν, ὡς ἔοικεν, οὐκ ἐναντίον τι λέγομεν τοῦ ὄντος, ἀλλ' ἕτερον μόνον.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΕΕ. Οἷον διὰν εἰπωμέν τι μὴ μέγα, τότε μᾶλλον τί σοι φαινόμεθα τὸ σμικρὸν ἢ τὸ ἴσον δηλοῦν τῷ ὄνματι;

84. «Ἀπέραντα δὲ τὸν ἀριθμὸν τἄλλα οὐκ ἔστιν αὐτῷ». Μετάφραζω τὸ μέρος τοῦτο παίρνοντας γιὰ ὑποκείμενο τοῦ ἔστιν τὸ «ὄν» καὶ γιὰ κατηγορούμενο τὸ «ἀπέραντα τὸν ἀριθμὸν τἄλλα». Τὴν ἀπόδοση τοῦ Diès (Le Sophiste σ. 371), «les autres ne sont pas»,

ΘΕΑΙ. Εἶν' ὀλοφάνερο.

ΞΕ. Ἀναγκαστικὰ λοιπὸν τὸ «μὴ ὄν» «ὑπάρχει» καὶ μέσα στὴν κίνηση καὶ μέσα πρὸς ὅλα τὰ γένη. Γιατὶ σ' ὅλα ἡ φύση τοῦ «ἄλλου» κάνοντας τὸ καθένα διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ «ὄν» τὸ κάνει νὰ εἶναι «ὄχι ὄν» καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψηὴν αὐτὴ γιὰ ὅλα γενικὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε σωστά, πῶς εἶν' «ὄχι ὄντα» κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά πάλι θὰ ποῦμε πῶς «ὑπάρχουνε» καὶ εἶναι «ὄντα», γιατί μετέχουνε στὸ «ὄν».

ΘΕΑΙ. Σὰ νὰ εἶν' ἔτσι.

ΞΕ. Ἄρα γύρω ἀπὸ κάθε εἶδος ὑπάρχει πολὺ «ὄν» καὶ ἀπειροσύνάμα πλῆθος «μὴ ὄν».

ΘΕΑΙ. Ἔτσι φαίνεται.

ΞΕ. Εἴμαστε ὁμοῦς ὑποχρεωμένοι νὰ ποῦμε, πῶς καὶ τὸ «ὄν» τὸ ἴδιο εἶν' «ἄλλο» ἀπὸ τ' ἄλλα εἶδη.

ΘΕΑΙ. Ἀναγκαστικὰ.

ΞΕ. Καὶ τὸ «ὄν» ἄρα κατὰ τὴ γνώμη μας εἶναι τόσες φορές «ὄχι ὄν», ὅσα εἶναι τ' ἄλλα εἶδη. Γιατὶ μὴ ὄντας ὅ, τι εἶν' ἐκεῖνα, μιὰ φορά εἶναι «ὄν» αὐτὸ τὸ ἴδιο, μ' ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἀπειρες φορές, ὅσα εἶναι τ' ἄλλα, εἶναι «ὄχι ὄν»¹¹.

ΘΕΑΙ. Σὰ νὰ εἶν' ἔτσι.

ΞΕ. Λοιπὸν καὶ τοῦτα πρέπει νὰ γίνουνε δεχτὰ χωρὶς δυστροπία, ἀφοῦ τὰ γένη ἀπὸ τὴ φύση τους ἐπικοινωνοῦν ἀναμεταξύ τους. Ἄν ὁμοῦς κανεὶς δὲ θέλει νὰ τὰ παραδεχτεῖ αὐτά, ἀφοῦ ἀνατρέψει μὲ τὰ ἐπιχειρήματά του τοὺς παραπάνω συλλογισμοὺς μας, ὡς μᾶς πείσει καὶ γιὰ τὰ κατοπινά.

ΘΕΑΙ. Πολὺ σωστὰ μίλησες.

ΞΕ. Ἄς ἐξετάσουμε ὁμοῦς καὶ τοῦτο δῶ.

ΘΕΑΙ. Ποιό;

ΞΕ. Ὄταν λέμε «μὴ ὄν», φαίνεται, πῶς δὲ λέμε κάτι, ποὺ εἶναι ὅλως διόλου ἀντίθετο στὸ «ὄν», παρὰ μόνο διαφορετικό.

ΘΕΑΙ. Πῶς;

ΞΕ. Νά! Ὄταν λογουχάρη ὀνομάσουμε κάτι «ὄχι μεγάλο», τότε μὲ τὴ φράση αὐτὴ σοῦ φαίνεται, πῶς ἐννοοῦμε περισσότερο τὸ μικρὸ παρὰ τὸ ἴσο;

τὴ θεωρῶ ὀλοφάνερο λαμβασμένη. Γιατὶ μὲ τὸ «γάρ» ὁ Πλάτωνας εἰσάγει τὴν αἰτιολογία τῆς προηγούμενης φράσης «Καὶ τὸ ὄν ἄρ' ἡμῶν, ὅσα πέρ ἐστι τᾶλλα, κατὰ τῶσαῦτα οὐκ ἔστιν».

ΘΕΑΙ. Καὶ πῶς ;

ΞΕ. Οὐκ ἄρ' ἐναντίον δταν ἀπόφασις λέγεται σημαίνει, συγχωρησόμεθα, τοσοῦτον δὲ μόνον, ὅτι τῶν ἄλλων τι μηνύει τὸ μὴ καὶ τὸ οὐ προειθέμενα τῶν ἐπιόντων ὀνομάτων, | μᾶλλον δὲ τῶν πραγμάτων περὶ ἅτι' ἂν κέηται τὰ ἐπιφθεγγόμενα ὑστερον τῆς ἀποφάσεως ὀνόματα.

ΘΕΑΙ. Παντάπασι μὲν οὖν.

ΧΛΗ. ΞΕ. Τόδε δὲ διανοηθῶμεν, εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ.

ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον ;

ΞΕ. Ἡ θιατέρου μοι φύσις φαίνεται κατακεκερματισθαι καθάπερ ἐπιστήμη.

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΞΕ. Μία μὲν ἐστὶ που καὶ ἐκείνη, τὸ δ' ἐπὶ τῷ γιγνόμενον μέρος αὐτῆς ἕκαστον ἀφορισθὲν ἐπωνυμίαν ἴσχει τινὰ ἑαυτῆς ἰδίαν· διὸ πολλὰ | τέχνηαι τ' εἰσι λεγόμεναι καὶ ἐπιστήμαι.

ΘΕΑΙ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΞΕ. Οὐκοῦν καὶ τὰ τῆς θιατέρου φύσεως μόρια μιᾶς οὔσης ταῦτὸν πέπονθε τοῦτο.

ΘΕΑΙ. Τάχ' ἂν· ἀλλ' ὅπη δὴ λέγωμεν.

ΞΕ. Ἔστι τῷ καλῷ τι θιατέρου μόριον ἀντιτεθέμενον ;

ΘΕΑΙ. Ἔστιν.

ΞΕ. Τοῦτι' οὖν ἀνώνυμον ἐροῦμεν ἢ τιν' ἔχον ἐπωνυμίαν ;

ΘΕΑΙ. Ἔχον· ὁ γὰρ μὴ καλὸν ἕκαστοτε φθεγγόμεθα, τοῦτο οὐκ ἄλλου τινὸς ἕτερόν ἐστιν ἢ τῆς τοῦ καλοῦ φύσεως.

ΞΕ. Ἰθι νυν τόδε μοι λέγε.

Ε | ΘΕΑΙ. Τὸ ποῖον ;

ΞΕ. Ἄλλο τι τῶν ὄντων τινὸς ἑνὸς γένους ἀφορισθὲν καὶ πρὸς τι τῶν ὄντων αὐτῷ πάλιν ἀντιτεθὲν οὕτω ξυμβέβηκεν εἶναι τὸ μὴ καλόν ;

85. Ἡ ἀρνησις εἶναι σχετικὴ κατάφασις, θάπει ὅλα τ' ἄλλα, ποὺ δὲν εἶναι καίνο, ποὺ ἀρνιοῦμαστε. Τὸ «ὄχι Α» σημαίνει «ὅλα τ' ἄλλα ἔχτός ἀπὸ τὸ Α» ἢ «κάτι ἀπὸ τ' ἄλλα ἔχτός ἀπὸ τὸ Α».

ΘΕΑΙ. Καί πῶς θὰ μπορούσαμε ;

ΞΕ. Δὲ θὰ συμφωνήσουμε λοιπόν, ὅταν μερικοὶ λένε, πῶς ἡ ἄρνηση σημαίνει ἀπόλυτη ἀντίφαση παρὰ μόνο πῶς, ὅταν τὸ «μὴ» καὶ τὸ «ὄχι» μπαίνουνε μπροστὰ στὰ ὀνόματα, ποὺ τ' ἀκολουθοῦν, σημαίνουν ἀπλούστατα κάποιο ἀπὸ τ' ἄλλα ὀνόματα ἢ καλύτ' ἀπὸ τὰ πράματα, ποὺ ἐκφράζονται μὲ τὰ ὀνόματα, ποὺ προφέρονται ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἄρνηση⁸⁶.

ΘΕΑΙ. Εἶμαι ἀπόλυτα σύμφωνος.

ΧΛΗ. Ἀποδειχνεται, πῶς ὑπάρχει τὸ «μὴ ὄν» σὰν ἰδιαίτερο εἶδος.

ΞΕ. Ἄς συλλογιστοῦμε ὁμῶς καὶ τοῦτο ὁῶ, ἂν θέλεις καὶ σὺ.

ΘΕΑΙ. Ποιό ;

ΞΕ. Τὸ «ἄλλο» μοῦ φαίνεται, πῶς εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τοῦ κατακομματιασμένο, ὅπως κι ἡ ἐπιστήμη.

ΘΕΑΙ. Πῶς ;

ΞΕ. Καὶ ἡ ἐπιστήμη βέβαια εἶναι μιά, τὸ κάθε μέρος τῆς ὁμῶς, ποὺ καταγίνεται μ' ἓνα πράμα ξεχωρισμένο ἀπὸ τ' ἄλλα, παίρνει χωριστὸ δικό του ὄνομα. Γι' αὐτὸ ὑπάρχουνε κι ἔχουν ἰδιαίτερο ὄνομα πολλές τέχνες κι ἐπιστήμες.

ΘΕΑΙ. Καὶ βέβαια.

ΞΕ. Ἔ! λοιπόν ! Καὶ τὰ μέρη, ὅπου χωρίζεται τὸ «ἄλλο» ἀπὸ τὴ φύση του, ἂν καὶ εἶν' αὐτὴ ἐνιαία, ἔπαθαν τὸ ἴδιο πράμα.

ΘΕΑΙ. Ἴσως· μὲ ποιὸν ὁμῶς τρόπο ;

ΞΕ. Ὑπάρχει κανένα μέρος ἀπὸ τὸ «ἄλλο», ποὺ εἶναι ἀντίθετο μὲ τὸ «ὄρατο» ;

ΘΕΑΙ. Ὑπάρχει.

ΞΕ. Κι αὐτὸ θὰ τ' ἀφήσουμε χωρὶς ὄνομα ἢ θὰ ποῦμε, πῶς ἔχει κάποιαν ὀνομασία ;

ΘΕΑΙ. Φυσικὰ ἔχει. Γιατὶ ἐκεῖνο, ποὺ κάθε φαρὰ ὀνομάζουμε «ὄχι ὄρατο», δὲν εἶναι κανενὸς ἄλλουνοῦ τὸ «ἄλλο» παρὰ μόνο τὸ «ἄλλο» τῆς φύσης τοῦ «ὄρατου».

ΞΕ. Καὶ τώρα γιὰ πὲς μου, σὲ παρακαλῶ.

ΘΕΑΙ. Τί ;

ΞΕ. Αὐτὸ τὸ «ὄχι ὄρατο» εἶναι τίποτ' ἄλλο παρὰ κάτι, ποὺ ξεχωρίστηκε ἀπὸ ἓνα ὀρισμένο γένος ἀπὸ τὰ «ὄντα» κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἤρθε σ' ἀντίθεση πρὸς κάποιο ἀπὸ τὰ «ὄντα» ;⁸⁶

⁸⁶. Τὸ «ὄχι ὄρατο» ξεχωρίστηκε ἀπὸ τὸ γένος «ἄλλο» καὶ ἤρθε σ' ἀντίθεση μὲ τὸ γένος «ὄρατο».